

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2022:II.CP.358.2022

Evidenčna številka: VSL00061414

Datum odločbe: 25.11.2022

Senat, sodnik posameznik: dr. Tadeja Jelovšek (preds.), Katarina Parazajda (poroč.), Majda Irt

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO - SODSTVO

Institut: prekinitev postopka - pogoji za prekinitev pravnega postopka - predhodno vprašanje - vprašanje za predhodno odločanje Sodišču Evropske unije - razlaga prava EU - ustavna pritožba - ekonomičnost postopka - razvoj sodne prakse - sojenje brez nepotrebnega odlašanja (v razumnem roku) - akcesornost - del pravnih stroškov

Zveza: ZPP člen 205, 206. ZS člen 113a, 113a/1, 113a/2, 113a/3

Jedro

Le kadar je odločba Vrhovnega sodišča ali odločba drugega sodišča, zoper katero stranke v postopku ne morejo vložiti rednega ali izrednega pravnega sredstva, odvisna od predhodne rešitve vprašanja glede razlage oziroma glede veljavnosti ali razlage prava Evropskih skupnosti, je sodišče dolžno izdati sklep, v skladu z mednarodno pogodbo iz prejšnjega odstavka, s katerim predhodno vprašanje odstopi v odločanje Sodišču EU ter prekiniti postopek.

Izrek

Pritožba se zavrne in sklep sodišča prve stopnje potrdi.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijanim sklepom zavrnilo predlog tožnikov za prekinitev postopka do odločitve o njuni ustavni pritožbi zoper sodbo tega sodišča I Cp 228/2020 v zvezi z delno sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani P 1098/2018-II oziroma do odločitve Sodišča EU o vprašanju za predhodno odločanje Višjega sodišča v Mariboru (VSM).

2. Zoper tak sklep se iz vseh zakonskih pritožbenih razlogov pritožujeta tožnika. Predlagata spremembo ali

vsaj razveljavitev sklepa.

Menita, da sodišča v tej zadevi niso upoštevala izhodišč za sojenje, ki izhajajo iz sklepa VSM I Cp 889/2020. Tožnika sta bila zaradi hudih napak pri sojenju, do katerih je prišlo v tej zadevi podvržena sojenju, ki ne upošteva pravih materialnopravnih izhodišč. Zato sta zoper sodbo VSL I Cp 228/2020 v zvezi z delno sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani P 1098/2018-II¹ vložila ustavno pritožbo, ki jo je Ustavno sodišče RS (US RS) sprejelo v obravnavo in bo obravnavana absolutno prednostno.

Tožnika dodajata, da je VSM s sklepom I Cp 889/2020 pritožbeni postopek prekinilo in na Sodišče EU naslovilo vprašanje za predhodno odločanje o skladnosti Zakona o varstvu potrošnikov (ZVPot) z določbami Direktive Sveta 93/13/EGS o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah. S tem grajata stališča Vrhovnega sodišča RS o predpostavkah dobre vere in znatnega neravnotežja ob odločanju o tožbenih zahtevkih za ugotovitev ničnosti kreditnih pogodb v *CHF*. Menita, da bodo morala sodišča stališče Sodišča EU upoštevati v vseh zadevah.

Ker je pričakovati, da bo US RS kmalu odločilo o ustavni pritožbi tožnikov, vprašanje za predhodno odločanje VSM pa je po prepričanju pritožnikov relevantno tudi v tej zadevi, je postopek smiselno prekiniti.

Če sodišče tega ne bo storilo, bosta tožnika po odločitvi US RS v položaju, ko bo zoper odločbo sodišča prve stopnje, ki bo izdana v tem postopku, treba vlagati pravna sredstva, kar bo povezano z visokimi nepotrebnimi stroški.

3. Tožena stranka predlaga zavrnitev pritožbe. Pritrjuje razlogom sodišča prve stopnje v izpodbijanem sklepu. Izpostavlja dolgotrajnost postopka in se sklicuje na pravico do sojenja brez nepotrebnega odlašanja. Dodaja, da predhodno vprašanje VSM v zadevi I Cp 889/2020 na postopek, ki zdaj teče v zvezi z zahtevkom za razvezo kreditne pogodbe, ne bo vplivalo.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno razumelo in uporabilo določbe 205. in 206. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP), pa tudi 113.a člena Zakona o sodiščih (ZS). Razlogi sodišča prve stopnje, da pogoji za prekinitvev postopka niso podani so popolni in ne terjajo dopolnitve.

6. To velja tako za prekinitvev po samem zakonu po 205. členu ZPP kot prekinitvev po sklepu sodišča po 206. členu ZPP.² Ker pritožnika razlogom v izpodbijanem sklepu vsebinsko niti ne nasprotujeta (očitno sprejemata njihovo pravilnost, saj v pritožbi zapišeta, da bi bilo postopek smiselno prekiniti), dodatne analize v pritožbenem postopku ne terjajo.

7. Kar se tiče predloga za prekinitvev s smiselnim sklicevanjem na ZS, naj pritožbeno sodišče še pojasni, da celo v primeru, ko bi vprašanje, zastavljeno Sodišču EU v drugi zadevi, predstavljalo tudi predhodno vprašanje za odločitev o obravnavanem tožbenem zahtevku (pritožnika stališču sodišča prve stopnje, da ni tako, vsebinsko ne nasprotujeta) sodišče prve stopnje ne bi bilo dolžno prekiniti postopka.³ Le kadar je odločba Vrhovnega sodišča ali odločba drugega sodišča, zoper katero stranke v postopku ne morejo vložiti rednega ali izrednega pravnega sredstva, odvisna od predhodne rešitve vprašanja glede razlage oziroma glede veljavnosti ali razlage prava Evropskih skupnosti, je sodišče dolžno izdati sklep, v skladu z mednarodno pogodbo iz prejšnjega odstavka, s katerim predhodno vprašanje odstopi v odločanje Sodišču EU ter prekiniti postopek.⁴

8. Razlogi, ki jih v pritožbi predstavi tožnika, v širšem smislu lahko vplivajo na odločanje in odločitev sodišča o obravnavanem tožbenem zahtevku, a zgolj smiselnostne more utemeljiti prekinitve postopka niti po ZPP niti po ZS. Čeprav nič od v pritožbi izpostavljenega ne predstavlja zakonskega razloga za prekinitve postopka o podrednem tožbenem zahtevku, pa mora seveda sodišče ob odločanju ves čas in z vso skrbnostjo spremljati razvoj sodne prakse ter v tej luči tudi presoјati po eni strani ekonomičnost postopka, na katero se sklicujeta tožnika, po drugi pa pravico do sojenja v razumnem roku, ki jo izpostavlja toženka.

9. Pritožba torej ni utemeljena. Ker je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo materialno pravo in ni zagrešilo uradoma upoštevnih procesnih kršitev, na katere višje sodišče pazi po uradni dolžnosti, je na podlagi 2. točke 365. člena ZPP neutemeljeno pritožbo zavrnilo in izpodbijani sklep potrdilo.

10. Odločanje o procesnih vprašanjih, kot je obravnavano, ima v razmerju do tožbenega zahtevka, v zvezi s katerim teče postopek, akcesorno naravo. Priglašeni stroški, nastali ob odločanju o tem, zato predstavljajo del pravnih stroškov, o katerih bo odločilo sodišče prve stopnje v končni odločbi glede na končni uspeh strank.

¹ Gre za odločitev o primarnem tožbenem zahtevku za ugotovitev ničnosti v tej zadevi (pojasnilo višjega sodišča).

² Najkrajše povzeto: ZPP, ki mu sodna praksa povsem enotno sledi, ne predvideva prekinitve postopka, če se o predhodnem vprašanju (v širšem smislu bi bilo odločanje o primarnem zahtevku lahko predhodno vprašanje tudi ob odločanju o podrednem zahtevku) odloča v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi ali pred ustavnim sodiščem.

³ Prim. 1. odstavek 113.a člena ZS.

⁴ Prim. 2. in 3. odstavek 113.a člena ZS.

Datum zadnje spremembe: 21.12.2022